

คณะกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า แกลงข่าว
กรณีโครงการก่อสร้างถนนลาดยางเชื่อมทางหลวงหมายเลข ๔๑๓๑ กับทางหลวงหมายเลข ๔๑๙๑

วันจันทร์ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ห้องประชุม ๑๐๑ ชั้น ๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยนางสุนี ไชยรส กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า แกลงข่าวกรณีโครงการก่อสร้างถนนลาดยางเชื่อมทางหลวงหมายเลข ๔๑๓๑ กับทางหลวงหมายเลข ๔๑๙๑

สืบเนื่องจากการร้องเรียนต่อ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยนายจำนง ประวิทย์ และเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ลุ่มน้ำคลองยัน เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ ว่าโครงการก่อสร้างทางหลวงเชื่อมโยงอำเภอเกาะเปาะ-อำเภอไชยา ตอนตำบลบ้านนา-บ้านเขาหลัก ผ่านเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกรุงและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยันอันเป็นเขตต้นน้ำของแม่น้ำตาปี และได้มีการบุกรุกทำลายป่าซึ่งคณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า เห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน จึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่แจ้งเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙

ต่อมาคณะอนุกรรมการฯ ลงตรวจสอบพื้นที่ตามแนวโครงการฯ ตั้งแต่หน่วยพิทักษ์ป่าวังน้ำเย็น-เขาแดน-เหมืองร้างบางหอย-บ้านโตนเรือบิน ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน โดยมีตัวแทนประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช อุทยานแห่งชาติแก่งกรุง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน หน่วยจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ หน่วยจัดการต้นน้ำตาปี กรมทางหลวง สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เครือข่ายชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภูมินิเวศน์ลุ่มน้ำคลองยัน มูลนิธิสืบนาคะเสถียร มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพันธุ์พืชแห่งประเทศไทย โครงการป่าทะเลเพื่อชีวิต และสื่อมวลชนรวม ๕๐ คน ร่วมสำรวจแนวถนนของโครงการฯ เมื่อวันที่ ๗-๘ สิงหาคม ๒๕๔๙

ผลการสำรวจสภาพป่าตามแนวก่อสร้างถนน สายบ้านนา-เขาหลักตามโครงการฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนามูลุ่ ๓ จังหวัดภาคใต้ตอนบน ระนอง-ชุมพร-สุราษฎร์ธานี คณะอนุกรรมการฯ พบข้อเท็จจริงว่า

- ๑) พื้นที่โครงการฯ อยู่ในกลุ่มป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์มาก และเป็นต้นน้ำของจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ๒) พบร่องรอยสัตว์ป่าอย่างชุกชุมตลอดเส้นทางแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์ป่า ได้แก่ ช้าง กะทิง วัวแดง กวาง หมูป่า สมเสร็จ และนกจำนวนมาก
- ๓) พบการบุกรุกทำลายป่าเป็นบริเวณกว้างตามแนวโครงการฯ บริเวณตอนเหนือและตอนล่างของเหมืองแร่ดีบุกร้าง และบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขาช่วงรอยต่อป่าแก่งกรุง-คลองยัน

๔) พบนายหน้าค้าที่ดินเข้าสำรวจดูแปลงที่ดินกับลูกค้าที่ต้องการซื้อขาย ในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง

จากข้อเท็จจริงในพื้นที่ข้างต้น คณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า มีมติว่ากรมทางหลวง ต้องยุติการศึกษาและยกเลิกโครงการฯ ดังกล่าว เพราะจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มป่าอนุรักษ์ทั้งหมดและไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ดังนี้

- ๑) โครงการฯ ตามแนวที่กรมทางหลวงกำหนดทุกเส้นทาง จะส่งผลกระทบต่อกลุ่มป่าอนุรักษ์ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ ๑ แห่งและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๓ แห่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน ซึ่งเป็นกลุ่มผืนป่าดิบชื้นมีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ ๑ ของภาคใต้ การตัดถนนจะทำให้ป่าผืนใหญ่ถูกตัดแบ่งเนื้อที่ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และความหลากหลายทางชีวภาพอันเป็นสมบัติของประเทศและเป็นฐานทรัพยากรสำคัญของมนุษยชาติ
นอกจากนี้ โครงการฯ จะส่งผลให้การบุกรุกทำลายป่า และล่าสัตว์มากขึ้น เป็นการส่งเสริม ขบวนการค้าไม้และค้าสัตว์ป่าเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงเป็นการขัดต่อนโยบายการอนุรักษ์กลุ่มผืนป่า และการเพิ่มพื้นที่ป่าของรัฐบาล
- ๒) โครงการฯ ดังกล่าวอ้างว่าต้องการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมชายฝั่งทะเลด้านอันดามันและชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก แต่โครงการฯ นี้ไม่มีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลกระทบต่อกลุ่มผืนป่าขนาดใหญ่ของภาคใต้ โดยไม่อาจมีสิ่งใดทดแทนได้ และแม้แต่ในแง่ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ แนวถนนที่ตัดใหม่นี้มีความชัน คดเคี้ยว และมีเพียง ๒ ช่องจราจร ขณะที่โครงข่ายคมนาคมเดิม คือ ทางหลวงหมายเลข ๔๐๐๖ บ้านราชครูต อำเภอมะนัง จังหวัดระนอง ผ่านอำเภอยะลา อำเภอลำดวน จังหวัดชุมพร ซึ่งกรมทางหลวงกำลังขยายเป็น ๔ ช่องจราจร จะมีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพการคมนาคมเพียงพอกับความต้องการของพื้นที่อยู่แล้ว โดยเฉพาะการเชื่อมจังหวัดชุมพร-ระนอง-สุราษฎร์ธานี
- ๓) ด้านการพัฒนาการคมนาคมของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพใช้งานได้ทุกฤดูกาล กรมทางหลวงสามารถพัฒนาถนนสายเดิมให้ดีขึ้น จากบ้านเขาหลักถึงบ้านโตนเรือบิน และบ้านบัวตุม
- ๔) การกำหนดแผนงานการพัฒนาใดๆของรัฐบาลและยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด จะต้องมีการรวบรวมข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามรัฐธรรมนูญอย่างเข้มงวดก่อนการพิจารณาดำเนินโครงการ

๑๑ กันยายน ๒๕๔๙

ฝ่ายเลขานุการฯ โทร/ ๐๒๒๑๙๒๙๙๐ ต่อ ๑๐๐๗ (อังคณา) ๔๐๑๓ (ธิติมา)

คณะอนุกรรมการสิทธิในการจัดการที่ดินและป่า

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ